

Sygn. akt I C 1195/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Wojtunik

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2019 roku w Jaśle

sprawy z powództwa (...)z siedzibą we W.

przeciwko R. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1195/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 19.03.2019 r.

Powód (...)z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego R. K. kwoty 5.496,11zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie, powód wskazał, że na mocy umowy przelewu wierzytelności z (...). zawartej z (...) nabył przysługującą wobec pozwanego wierzytelność pieniężną, wynikającą z umowy pożyczki o nr (...) z dnia (...). Zadłużenie wynikające z tej umowy nie zostało przez pozwanego uregulowane, pomimo wezwania do zapłaty i zawiadomienia o zmianie osoby wierzyciela. Na dochodzoną sumę składa się 5.291,13 zł tytułem należności głównej oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 204,98 zł.

Z uwagi na fakt, że pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie stawił się na wyznaczone posiedzenie Sądu, stosownie do treści art. 339 § 1 k.p.c., Sąd zobligowany był do wydania w przedmiotowej sprawie wyroku zaocznego. Przytoczone w pozwie twierdzenia budziły jednak poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych i zawnioskowanych przez stronę powodową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pozwany R. K. zawarł z (...) S.A. w dniu (...)umowę pożyczki pieniężnej o nr (...). W ramach tej umowy uzyskał środki pieniężne w kwocie 4.300 zł, zobowiązując się do ich zwrotu wraz z odsetkami i kosztami w całkowitej wysokości 7.243,32 zł w 60 tygodniowych ratach (dowód: umowa pożyczki pieniężnej o nr (...) – k. 37).

Powód (...)z siedzibą we W. zawarł (...)umowę sprzedaży wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z (...) spółką z siedzibą w L.. W imieniu powoda reprezentowanego przez K.(...)z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności zawarła M. T..

W wyciągu z elektronicznego załącznika do tej umowy figuruje wierzytelność wobec pozwanego R. K., wynikająca z umowy datowanej na (...) opiewająca na kwotę należności głównej 5.291,13 zł, odsetki – 0 zł, koszty 228,28 zł (dowód: kserokopia wyciągu z umowy przelewu wierzytelności z (...). – k. 10 - 23, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy – k. 24).

W wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej, wystawionym przez powoda 18.10.2018 r. ujęta jest wierzytelność wobec R. K. w kwocie 5.291,13 zł tytułem należności głównej oraz odsetek w kwocie 204,98 zł (dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) (...) k. 9).

(...)wpisany jest do rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, VII Wydział Cywilny Rejestrowy, pod numerem (...)(...)(dowód: W. z rejestru funduszy – k. 27 - 28).

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o powołane w treści uzasadnienia kserokopie dokumentów, których wiarygodność nie nasuwała wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje.

Roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Żądanie powoda opiera się na fakcie skutecznego nabycia w drodze cesji wymagalnej wierzytelności przysługującej cedentowi wobec pozwanego R. K..

Powód pomimo, iż wykazał, że pozwanego łączyła z (...) S.A. umowa pożyczki pieniężnej o nr (...), zawarta (...)to nie wykazał, aby wierzytelność z tej umowy wynikającą, nabył skutecznie w ramach przelewu wierzytelności z (...)

Przelew, inaczej cesja jest umową, z mocy której wierzyciel (zbywca, zwany też cedentem) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi więc wierzytelność na nowego wierzyciela. Podstawowym wynikiem przelewu wierzytelności jest sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Jednostronny akt cesji, zawierający tylko podpisane przez cedenta oświadczenie, że wierzytelność swą przelewa na cesjonariusza, w ogóle nie przenosi wierzytelności (H. Ciepła, T. Żyżnowski, Glosa do wyroku Sądu wojewódzkiego z dnia 25 lutego 1993 r., I Cr 68/93, OSP 1994, z. 2, poz. 30).

Także w orzecznictwie przyjmuje się, że przelew wierzytelności nie może być skutecznie dokonany w drodze jednostronnej czynności prawnej. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Podkreśla się, że cesjonariusza nie chroni dobra wiara, dlatego nabywcę on wierzytelność w takim zakresie i tylko wówczas, gdy służyła ona cedentowi. Przeniesienie wierzytelności odbywa się więc zgodnie z zasadą, że nikt nie może przenieść więcej praw niż sam posiada (nemo in alium plus iuris transferre potest quam ipse habet). Umowa cesji może być w zasadzie zawarta w dowolnej formie, wymaga ona jednak stwierdzenia na piśmie, jeśli sama wierzytelność jest stwierdzona pismem (art. 511 k.c.). Poza tym znajdują tu zastosowanie przepisy ogólne kodeksu cywilnego co do formy czynności prawnych.

Do skuteczności przejścia wierzytelności wymagane jest złożenie oświadczeń woli o cesji wierzytelności przez umocowane do tego osoby, a ponadto oświadczenia te nie mogą być dotknięte wadami.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, że zgodnie z przedłożonym przez powoda wyciągiem z rejestru funduszy inwestycyjnych, fundusz reprezentowany jest przez K. (...)z siedzibą we W., a do reprezentowania funduszu uprawnieni są dwaj członkowie zarządu działający łącznie. W imieniu K. (...)z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności zawarła natomiast M. T.. Jak wynika z odpisu KRS nie była ona osobą umocowaną do reprezentowania Funduszu, zaś powód nie dołączył do pozwu pełnomocnictwa do działania w imieniu Funduszu przez M. T., podpisanego przez osoby umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Funduszu.

W konsekwencji należy przyjąć, iż nie zostało wykazane, ażeby przy podpisaniu umowy cesji wierzytelności została zachowana właściwa reprezentacja powoda, co z kolei obliguje do przyjęcia, iż umowa cesji wierzytelności została zawarta przez osobę nieuprawnioną. Skutkiem tego stanu rzeczy jest to, iż powód nie udowodnił, by nabył skutecznie ewentualną wierzytelność wobec pozwanego.

Nadto z treści umowy cesji nie wynika, jakie konkretne wierzytelności zostały przeniesione na stronę powodową, w szczególności nie wymieniono

w niej wprost żadnej wierzytelności wobec pozwanego. Przedstawiony wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji (k. 24) nie stanowi – zdaniem Sądu – dostatecznego dowodu nabycia przedmiotowej wierzytelności. Wydruk ten, niepodpisany przez strony umowy cesji, z całą pewnością nie jest załącznikiem do tej umowy i w żaden sposób nie potwierdza, że przedmiotem przelewu wierzytelności była wierzytelność względem pozwanego. Nie wykazano czy ów "wydruk" zawiera dane wymienione w Załączniku numer 1 do umowy przelewu wierzytelności. Nie został on też poświadczony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym, nie jest opatrzony jego pieczęcią, lecz jedynie parafką. Podkreślić należy, że jest to pismo sporządzone jednostronnie przez stronę powodową, nie podpisane przez zbywcę wierzytelności, a więc stanowi jedynie dowód tego, że zostało sporządzone o treści w nim podanej.

Jednocześnie z materiału dowodowego nie wynika, aby w chwili przelewu wierzytelność wskazana w pozwie przysługiwała zbywcy tj. (...).

W materiale dowodowym - co prawda - znajduje się odpis umowy pożyczki, wskazanej w pozwie, ale z treści tej umowy wynika jasno, że kontrahentem pozwanego i zarazem jego pierwotnym wierzycielem z tego stosunku jest (...) S.A. Z kolei w treści umowy przelewu wzmiankuje się, że pierwotnym pożyczkodawcą jest (...) S.A. z siedzibą w W., ale w materiale procesowym brak jakichkolwiek dokumentów wskazujących na przejście wierzytelności pomiędzy wierzycielem pierwotnym (...) S.A. a (...), na podstawie których można by zasadnie wnioskować o legitymacji powoda do dochodzenia przedmiotowej wierzytelności. Skoro zaś powód podnosił, że cedentowi przysługiwała dochodzona pozwem wierzytelność, to w jego interesie było wykazanie, że pomiędzy wierzycielem pierwotnym, a jego następcą zachodzi tożsamość podmiotowa albo, że miał miejsce ciąg cesji. Tymczasem powód nawet nie wskazał, że takie przekształcenie miało miejsce. Powód, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, był wzywany już na etapie postępowania upominawczego o przedłożenie umowy pierwotnej. Przedkładając dokument w postaci umowy pożyczki, nie wyjaśnił podstawy następstwa prawnego pomiędzy wierzycielem pierwotnym a (...).

Należy w tym zakresie stanowczo podkreślić, że sama wzmianka, uczyniona w przedstawionej do akt umowie przelewu z (...)

o uprzednim nabyciu przez sprzedawcę wierzytelności od pierwotnego pożyczkodawcy, nie stanowi dowodu na okoliczność przeniesienia wierzytelności opisanej w pozwie pomiędzy (...) S.A. a (...). Wzmianka ta nie może zastępować dokumentu w postaci umowy, obejmującej zgodne oświadczenia obu stron czynności prawnej, które to oświadczenia Sąd samodzielnie ocenia pod kątem skutków prawnych.

Nadto, zważając, że sama wierzytelność z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki nie jest w tymże oświadczeniu (str. 2 umowy – k. 10) opisana, oznaczona i zindywidualizowana, to nie sposób – przy braku jakichkolwiek przekonujących innych dowodów przyjąć, że do zawarcia umowy cesji licząc od pierwszego wierzyciela w istocie doszło.

Nie stanowi w tym zakresie dostatecznego dowodu, ani automatycznie wygenerowany wyciąg z załącznika do umowy cesji, ani też oświadczenie zawarte w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej. Dane przedstawiane w księgach rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stanowią dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, np. cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności (tak SN w wyroku z 13.06.2013 r., V CSK 329/12, LEX).

Wypada podkreślić, że to interes powoda nakazywał mu podjąć wszelkie czynności procesowe w celu udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne skutki prawne. Należy przy tym pamiętać, że sąd rozstrzyga sprawę według właściwego prawa materialnego na podstawie koniecznych ustaleń faktycznych uzyskanych dzięki zebranych środkom dowodowym. Na te właśnie ustalenia składają się dowody, które przedstawiają w pierwszej kolejności same strony, zgodnie z brzmieniem art. 232 k.p.c.

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd miał na uwadze, że wyrok zaoczny stwarza zagrożenie dla tzw. zasady prawdy materialnej, dlatego też przy jego wydawaniu należy zachować szczególną ostrożność. Jak wskazuje art. 339 § 2 k.p.c., sąd dysponuje w takim wypadku jedynie przedstawionymi przez powoda okolicznościami faktycznymi, dlatego też może uznać je za zgodne z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego tylko, jeżeli nie budzą one uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa (por. uzasadnienie SN z 18.02.1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150). Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (vide wyrok SN z 20.10.1998 r., I CKU 85/98, Lex nr 1216211).

Powyższe oznacza, że Sąd może, a nie musi uznać okoliczności przytoczonych przez powoda za prawdziwe, a z kolei przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych, nie zwalnia sądu od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądanie pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza przepisów prawa. Ponadto, niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej, Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. (vide: wyrok SN z 07.06.1972 roku, III CRN 30/72, wyrok SN z 02.04.1973, III CRN 59/73).

Przyjęte wyżej ustalenia stanu faktycznego jako niepełne i budzące uzasadnione wątpliwości Sądu, obligowały Sąd do przeanalizowania materiału dowodowego zebranego w sprawie, a wynik tej analizy prowadził Sąd do stwierdzenia, że powód w żaden sposób nie wykazał, aby nabył skutecznie wierzytelność wynikającą z umowy zawartej przez pozwanego z (...) S.A.

Na marginesie należy wskazać, że w materiale dowodowym sprawy nie znalazły się również dokumenty pozwalające zweryfikować termin wymagalności roszczenia, nie wiadomo w jakim trybie i terminie doszło do rozwiązania umowy, w jaki sposób i za jaki okres zostały naliczone odsetki.

W zaistniałych okolicznościach, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. oraz 509 k.c. orzeczono jak w sentencji.